

SPRAWOZDANIE

Sprawozdanie z XLVI Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego

W wieloletniej historii Polskiego Towarzystwa Botanicznego był to już XLVI Zjazd jego członków. Wzięło w nim udział ponad 400 członków PTB ze wszystkich 15 oddziałów. Jego organizatorem i gospodarzem był Wrocławski Oddział PTB, przy życzliwej pomocy władz uczelni wrocławskich — Akademii Rolniczej, Akademii Medycznej, Uniwersytetu im. B. Bieruta i Politechniki Wrocławskiej.

Zjazd trwał od 5 do 8 września 1983 r. Na jego program składało się:

- Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Botanicznego (5 IX 1983 r.)
- Sesja Plenarna (5 IX 1983 r.)
- obrady w sekcjach (6 IX 1983 r.)
- wycieczki przyrodnicze (7—8 IX 1983 r.)

Zjazd rozpoczął się Walnym Zgromadzeniem Delegatów PTB. Obrady otworzył i powitał zebranych dotychczasowy Przewodniczący Towarzystwa Prof. dr Tomasz Wodzicki. Miłym akcentem na otwarciu Zjazdu było przyznanie godności Członka Honorowego PTB. W uznaniu dorobku naukowego i wieloletniej współpracy z Towarzystwem delegaci przyznali to zaszczytne wyróżnienie Prof. dr Alinie Skirgiełło z Uniwersytetu Warszawskiego i Prof. Martinowi Zimmermannowi z Uniwersytetu w Harvardzie.

W części sprawozdawczej Walnego Zgromadzenia PTB, na którą składało się sprawozdanie merytoryczne i finansowe przedstawione przez ustępujący Zarząd oraz dyskusja, należałoby zwrócić uwagę na fakty mówiące o działalności, dorobku i osiągnięciach w okresie od września 1980 r. do września 1983 r. Działalność ta opierała się na pracy Zarządu Głównego, Zarządów i członków 15 oddziałów terenowych i 12 sekcji problemowych. W okresie sprawozdawczym powstał Oddział Skierniewicki, a także zawiązały się dwie nowe sekcje, tj. Lichenologiczna i Historii Botaniki. Stan liczebny w dniu Zjazdu przedstawiał się następująco: 12 członków honorowych, 938 członków zwyczajnych, 197 członków nadzwyczajnych i 4 członków wspierających.

Zarząd Główny oraz upoważnieni członkowie PTB podejmowali liczne starania mające na celu ochronę szaty roślinnej naszego kraju. Przykładem jest tutaj dokument opracowany przez komisję pod przewodnictwem prof. dr. R. Olaczka, wysłany do najwyższych władz państwowych i zainteresowanych instytucji, wyrażający stanowisko Towarzystwa wobec aktualnych problemów ochrony przyrody w Polsce. Dokument ten oraz rezolucja uczestników seminarium nt. „Warunki skutecznej ochrony zasobów genowych roślin w rezerwatach i parkach narodowych” zostały ogłoszone w „Wiadomościach Botanicznych” (4/1981).

Przedmiotem szczególnej troski PTB było także szerzenie wiedzy botanicznej oraz rozwijanie zamiłowania do przyrody wśród szerokich kręgów naszego społeczeństwa. Formy tej działalności były różnorodne, od uczestnictwa członków PTB w Komisjach Programowych Ministerstwa Oświaty i Wychowania do opieki nad kołami naukowymi, odczytów, pogadanek, wycieczek botanicznych itp.

Prowadzona jest również działalność wydawnicza PTB. Z przyczyn niezależnych od Towarzystwa nastąpiły opóźnienia w cyklu wydawniczym niektórych czasopism, jak np.: „Acta Agrobotanica”, „Rocznik Sekcji Dendrologicznej”, „Monographiae Botanicae”.

Towarzystwo może poszczycić się dosyć pokaźną biblioteką. Obecnie liczy ona 4875 vol. wydawnictw zwartych, 15 187 vol. wydawnictw ciągłych (732 tytuły), 13 752 odbitek i broszur. Zbiory jej są powiększane dzięki wymianie prowadzonej z wieloma krajami, prenumeracie niektórych tytułów oraz przekazywaniu darów. Szczegółowe wykazy czasopism są udostępnione w poszczególnych oddziałach PTB.

Dyskusja nad sprawozdaniami, w której wzięło udział wielu mówców, pozwoliła na sformułowanie wniosków dotyczących form i profilu działalności PTB. Wychodząc naprzeciw trudnej sytuacji finansowej przedstawionej w sprawozdaniu przez doc. Leona Szymańskiego oraz wnioskach ustępującego Zarządu, Walne Zgromadzenie uchwaliło podniesienie, składek członkowskich dla członków zwyczajnych i nadzwyczajnych do wysokości 540 zł rocznie, a dla członków emerytów do 60 zł. Jednocześnie uchwaliło wysokość wpisowego do Towarzystwa na 100 zł. Z uzyskanych funduszy oddziały PTB będą opłacać prenumeratę „Wiadomości Botanicznych,” a 80% pozostałej sumy odprowadzać do Zarządu Głównego.

W szerokiej dyskusji Zjazd Delegatów wyraził troskę o popularyzację wiedzy botanicznej między innymi przez rozpatrzenie możliwości wprowadzenia popularnego czasopisma przyrodniczego o szerokim kręgu odbiorców, poszerzenie i tworzenie ogrodów botanicznych, muzeów przyrodniczych itp. (prof. J. Faliński). Postulowano również zmianę profilu „Wiadomości Botanicznych”, rozszerzając dotychczasową tematykę o wszystkie specjalności botaniczne (prof. W. Żukowski, prof. R. Olaczek). Postulowano także potrzebę pomocy w wydaniu słownika polsko-łacińskiego i łacińsko-polskiego zredagowanego przez prof. dr Józefa Mądalskiego. Brak jego jest dotkliwie odczuwany w środowisku botaników jak też dziedzinach pokrewnych (prof. J. Fabiszewski). Ponadto wyrażono zadowolenie z dotychczasowej działalności Towarzystwa. W głosach tych przewijała się również troska o dalszy jego rozwój przez kontynuację sprawdzonych form działalności i rozwijanie nowych. Na wniosek Komisji Rewizyjnej zebrani Delegaci podziękowali dotychczasowemu Zarządowi za duży wkład pracy i zaangażowanie na rzecz Towarzystwa oraz udzielili absolutorium.

Na zakończenie Walnego Zgromadzenia Delegatów wybrano Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Botanicznego w następującym składzie:

PREZYDIUM

Przewodniczący, Prof. dr Benon Polakowski

Wiceprzewodniczący, Prof. dr Bohdan Rodkiewicz

Sekretarz Generalny, Doc. dr Leon Zajączkowski

Skarbnik, Doc. Leon Szymański

Członkowie Prezydium, Doc. dr Alina Doroszevska, Prof. dr Janusz B. Faliński, Prof. dr Alina Kacperska-Lewak, Doc. dr Tomasz Majewski, Prof. dr Romuald Olaczek.

KOMISJA REWIZYJNA

Przewodniczący, Prof. dr Piotr Strebeyko

Członkowie, Prof. dr Alina Skirgiełło, Prof. dr Antonina Rumińska, Prof. dr Zofia Starck, Doc. dr Ewa Symonides, Doc. dr Kazimierz Szczepanek.

W czasie obrad w sekcjach problemowych wybrano nowe Zarządy niektórych sekcji PTB. Przewodniczącymi poszczególnych sekcji problemowych są obecnie: Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin — Doc. dr Alicja Górską-Brylas, Sekcja Briologiczna — Prof. dr Kazimierz Karczmarsz, Sekcja Dendrologiczna — Prof. dr Władysław Bugała, Sekcja Fizjologii i Biochemii Roślin — Prof. dr Alina Kacperska-Lewak, Sekcja Fykologiczna — Prof. dr Karol Starmach, Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej — Prof. dr Janusz B. Faliński, Sekcja Historii Botaniki — Prof. dr Jadwiga Dyakowska, Sekcja Karpologiczna — Prof. dr Stanisław Marek, Sekcja Lichenologiczna — Doc. dr Janusz Nowak, Sekcja Mikologiczna — Prof. dr Alina Skirgiełło, Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów — Prof. dr Krysztyna Kukułczanka, Sekcja Paleobotaniczna — Doc. dr Maria Reyman.

W drugiej części obrad odbyła się sesja plenarna z udziałem wszystkich uczestników Zjazdu. Na sesji tej wygłoszono 3 referaty. Współczesne poglądy na temat różnorodnych form migracji roślin przedstawił Prof. dr Jan Kornaś w referacie pt. „Nowe osiągnięcia historycznej geografii roślin”.

Prof. dr Szczepan Pieniążek przedstawił światowe i krajowe osiągnięcia z zakresu biologii i hodowli odmian sadowniczych oraz przechowalnictwa wpływające na równomierność podaży owoców w cyklu rocznym.

Problemy metodyczne i techniczne wykorzystania różnych grup systematycznych roślin w ocenie skażeń przemysłowych i rolniczych na przykładzie interesujących badań prowadzonych w rejonie Wrocławia przedstawił w swoim referacie Prof. dr Jerzy Fabiszewski. Dokonał w nim również oceny różnych biotestów w badaniach skażeń powietrza i gleby.

W drugim dniu Zjazdu obrady odbywały się w 11 sekcjach i podsekcjach. Ogółem wygłoszono ok. 130 referatów i komunikatów, ponadto w sesji plakatowej przedstawiono około 50 tematów. Ogromna liczba i różnorodność tematyczna referatów świadczą o szerokich zainteresowaniach prelegentów — członków PTB. Tak duża liczba referatów i komunikatów nie pozwoliła jednak na podjęcie i rozwinięcie dyskusji, a obrady w niektórych sekcjach ograniczyły się wyłącznie do bardzo krótkiej prezentacji badań. Wydaje się, że w przyszłości należałoby rozpatrzyć możliwość przedłużenia obrad w niektórych sekcjach lub organizowania spotkań w okresie między Zjazdami celem możliwości prezentacji badań, wymiany doświadczeń itp.

W następnych dniach Zjazdu prawie wszyscy uczestnicy wzięli udział w wycieczkach przyrodniczych. Z wielką starannością i dużym nakładem pracy organizatorzy przygotowali 7 tras wycieczkowych dających możliwość zapoznania się z charakterem Przedgórze Sudeckiego i Sudetów. Programy wycieczek były urozmaicone i przewidywały zapoznanie się ze zbiorowskimi roślinnymi tej części Polski i ich zróżnicowaniem, z interesującymi rezerwatami florystycznymi i geologicznymi, stanowiskami interesujących i rzadkich gatunków roślin, a także pięknym krajobrazem Gór Sowich, Gór Stołowych, Gór Bystrzyckich, Kotliny Kłodzkiej, Gór Złotych i całego Przedgórze Sudeckiego.

XLVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego trwał 4 dni. Jego organizatorom należą się słowa wielkiego uznania i podziękowania za dobrą organizację i serdeczną atmosferę. Stało się to dzięki zaangażowaniu i wielkiej pasji Przewodniczącego oddziału Wrocławskiego PTB Prof. dr Jerzego Fabiszewskiego i całego Komitetu Organizacyjnego.

Czesław Hołdyński

